

Tips & tricks – inddragelsesniveau

Det kan være en god idé at tænke i inddragelsesniveauer alt efter emnet og mulighederne.

Eksempler på måder at tænke inddragelse af børn og unge:

- Indtænkning af børn – voksne spørger børn til råds/stiller børn opgaver
- Inddragelse af børn – børn er konsulenter for voksne
- Børns medbestemmelse – dialog mellem børn og voksne
- Børns egen kultur – Aktiviteter sat i værk af børn: børnene definerer og bestemmer selv.

»Jeg tænker på børnene som »brugere«. De har brug for at vide og kunne nogle ting for at trives i skolen. Derfor er det vigtigt, at vi tænker over, hvad de har behov for, for at have det godt. Det er tit overskuelige ting. Vi har f.eks. et skilt oppe med hvem der er gårdvagt, så børnene ved hvem de skal finde, hvis der sker noget.«

Lærer

Her er forslag til pjecer og bøger, hvor man vil kunne læse mere om børneinddragelse:

Abitz, Julie: *Børn og byudvikling – en eksempelsamling om inddragelse af børn i byfornyelsen.*

Velfærdsministeriet, 2008.

Carstensen, Trine Agervig & Hess, Anna Esbjørn & Jørgensen Gertrud & Rasmussen, Kim:

Giv børnene en stemme i byplanlægningen – hvorfor, hvornår, hvordan?

Center for skov, Landskab og Planlægning, 2004.

Doverberg, Elisabeth & Pramling, Ingrid: *At forstå børns tanker: børneinterview som pædagogisk redskab.*

Hans Reitzel, 2003.

Mejer, Anne: *Dialog på tværs – børn og voksne i øjenhøjde. Beskrivelse af en dialogproces.*

Børnerådet, 2003.

Rasmussen, Kim & Smidt, Søren: *Barndom i billeder.*

Børns fotografier set som ytringer om en kultur i bevægelse.

Akademisk Forlag, 2002.

Willer, Thomas: *Demokrati i børnehøjde: når*

børn bestemmer,

Danske Ungdoms Fællesråd,

2002.

Hjemmesider:

www.boerneraadet.dk

www.dcum.dk

Hvorfor det er vigtigt at inddrage børn og unge?

Det giver en indsigt i, hvad børn og unge tænker, som giver voksne en større forståelse for børns opfattelser, ønsker og behov. Børn og unges ideer, erfaringer og forslag kan bruges i praksis! Børn og unge har, lige som alle andre, interesse i at forme deres hverdagsliv, og det er til gensidig glæde at få indsigt i deres erfaringer og syn på livet.

Hvorfor det er vigtigt at børn og unge har medbestemmelse?

Børn og unge har brug for beslutninger, de selv råder over. Alt efter alder og modenhed er det en nødvendig erfaring, at livet og hverdagen er fuld af valg, der skal træffes og tages ansvar for. Derfor er det vigtigt at kunne træffe en beslutning både for sig selv og i fællesskab med andre, og det kommer af daglig øvelse.

Tips og tricks til børne- og ungeinddragelse er udgivet 2008.

Tekst: Gro Ørting.

Udgiver: Fortællefrø / Kulturprinsen

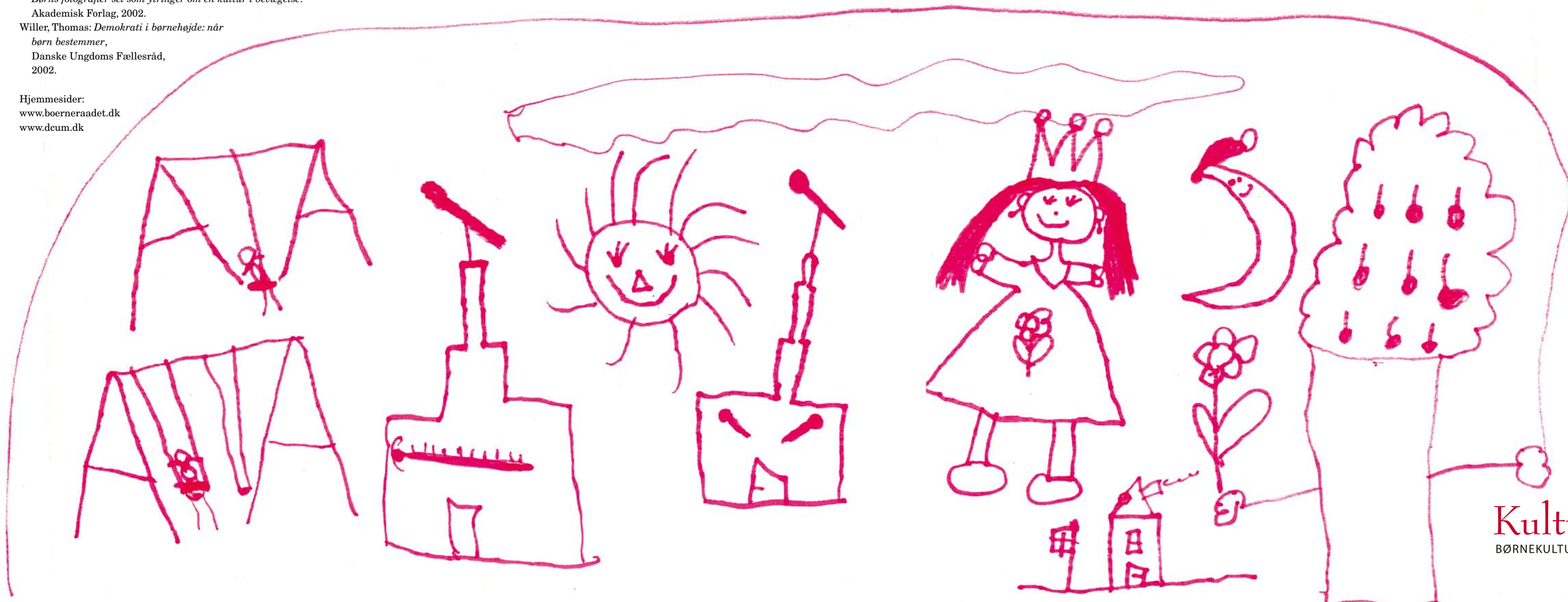
Illustrationer: Børn i Børnehaven Prinsen og 3.b Møldrup Skole

Udgiven med støtte fra Børne- og Ungdomsforvaltningen, Viborg Kommune

Tryk: Egetryk

Tips & tricks

til børne- og unge- inddragelse

Tips & tricks til børne- og ungeinddragelse

»Jeg spørger børnene om noget konkret. Jeg har f.eks. spurgt om hvor er det bedste sted i verden, hvad er det bedste ved børnehaven osv.. Børnenes svar bruges og dokumenteres for forældrene. Derved oplever børnene en status: de har en viden, som vi tager alvorligt.«

Børnehavepædagog

Denne pjece er lavet på baggrund af samtaler med lærere og pædagoger i Viborg Kommune. Vi håber den kan give inspiration til, hvordan man som voksen kan arbejde med børneinddragelse, og være med til at give børn og unge en stemme i forhold til ting, der vedrører deres liv og hverdag.

Børn og unges medinddragelse afhænger af, om de voksne, der er sammen med dem, er interesserede i det. De voksne skal være lydhøre for børnenes udsagn og signaler. Lykkes det at få dem på banen, kommer børn og unge med deres ønsker og ideer til aktiviteter og omgivelser. – Og det kan gøre hverdagen ikke så lidt sjovere for både børn, unge og voksne!

Mange voksne, der til daglig arbejder med børn og unge, gør et stort stykke arbejde for at inddrage dem og har udviklet egne metoder til at indhente deres udsagn. Vi har samlet en lille håndfuld tips & tricks fra erfarne fagpersoner, som kan tjene som inspiration til selv at gå i gang eller arbejde videre med at inddrage børn og unge – til hverdag eller i projekter.

»Jeg har gode erfaringer med et «fem-fingersystem» i min klasse. Jeg spørger f.eks. ud i klassen: hvor godt forstod I min gennemgang?, og alle giver deres mening til kende med et antal fingre. Fem betyder rigtig godt og ingen betyder rigtig dårligt. Eller hvad synes I om det her emne? Det giver et godt billede på hvor de er.«

Lærer

Tips & tricks – ideer til hverdagsinddragelse

- Lyt og bliv klogere! Snak med børn og unge. De gør sig mange tanker om deres hverdag og ting, der optager dem, og de kan ofte se tingene fra helt andre vinkler end voksne.
- Lad børn og unge tegne eller beskrive det bedste sted på institutionen/skolen/i verden. Det giver basis for en snak om, hvor der er rart at være.
- Skab rammer, f.eks. samlinger eller klassens time, hvor børn og unge kan snakke om emner, der berører dem.
- Lad børn og unge dokumentere en dag i deres liv med engangskamera eller mobiltelefon. Det giver dem mulighed for at sætte deres eget og andres liv i perspektiv.
- Lad børn og unge være med til at indrette lokaler og ude-områder. Det giver børn, unge og voksne mulighed for at være sammen om både planlægningen og det praktiske.
- Lav korte interviews med børn og unge om opfattelsen af deres fysiske rammer. Det giver mulighed for at se deres hverdagsmiljø i børnehøjde.
- Lad børn og unge tage "kørekort" til kopimaskinen eller musiklokalet. Det giver selvstændighed og ansvarsfølelse – og mulighed for at udnytte skolens ressourcer også i frikvartererne.
- Gå en tur og lad børn og unge fortælle dig om deres nærmiljø. Hvilke dyr lever her, hvilke planter er her, hvor er det godt at lege og være?

»Jeg forsøger at gøre målet for undervisningen synligt for mine elever. Jeg kommunikerer tydeligt og informerer løbende, så de kan holde sig orienteret igennem forløbet. Det gør det nemmere for børnene at deltage i undervisningen og også for at komme med egne ideer.«

Lærer

»Jeg bruger børnenes erfaringer fra hverdagen til at sætte mig i børnenes sted. Har jeg spurgt børnene om der var noget i børnehaven, de ville lave om, er jeg nogle gange blevet opmærksom på ting og regler, der hæmmer leg og trivsel. F.eks. ulækre toiletter. Og det kan der jo gøres noget for at løse.«

Børnehavepædagog

Tips & tricks – inddragelsesprojekter

»Jeg iagttager børnene og får en idé. Ved at observere deres lege finder jeg ud af, hvad der rører sig i børnegruppen, og det kan tit give mig en idé til noget, vi kan lave sammen. Engang lavede vi svømmehal på en stue med børnehavens svømmebassin, fordi de var så optaget af vand. Det var supersjovt ...«

Børnehavepædagog

At inddrage børn og unge i beslutninger betyder ikke, at de skal bestemme det hele. Men det er klart, at hvis man beder dem komme med bud på løsninger eller ideer til nye tiltag, vil de gerne tages alvorligt og have en reel indflydelse på det endelige resultat. Her er børn og unge vel ikke så forskellige fra voksne?

Børn er meget konkrete, har en kortere tidshorisont end voksne, og de bærer en del af deres viden i kroppen – som sansede erfaringer og oplevelser. Så når man spørger børn, er svaret et øjebliksbillede på deres opfattelse af tingene nuanceret efter alder og modenhed. Derfor kan projektformen være et godt udgangspunkt for inddragelse af børn. Her kan man beskæftige sig med et emne, og belyse opfattelsen af det lige nu, og måske senere vende tilbage og se om det har ændret sig. Det bliver overskueligt for både børn og voksne, når der er rammer omkring et emne og et afgrænset tidsrum at behandle det i.

De voksne har ansvaret for den proces, børn, unge og voksne sammen skal igennem, og derfor er det nødvendigt med et overblik over forløbet inden de inviteres med.

Tænk over:

- Mål
- Opgave- og ansvarsfordeling
- Metoder
- Hvor og hvornår.

